

مرکز آموزشی درمانی
۵۱۵ تختخوابی امام رضا (ع)

مننژیت

آموزش به مددجو

اطلاعات دقیق و قطعی در مورد اینکه آیا فرزند شما مننژیت دارد یا خیر به پزشک می دهد و اینکه اگر مننژیت دارد آیا ویروسی است یا باکتریایی و چه نوع باکتری مسبب آن بوده است. اگر کودک خیلی بیمار باشد پزشک معالج منتظر نتایج آزمایشها نخواهد ماند. او درمان اولیه را شروع می کند تا اینکه نتایج آزمایشها آماده شود و نشان دهد که مننژیت ویروسی است و باکتریایی نیست.

آموزش های ویژه

- در صورت بروز هر گونه شدت علائم زیر به پزشک خود اطلاع دهید.
- سفتی گردن - تهوع و استفراغ - تب و تغییر در سطح هوشیاری
- پس از ترخیص از بیمارستان مقدار و زمان مصرف دارو و طبق توصیه پزشک شود.

آیا مننژیت قابل پیشگیری است؟

نه بطور صد در صد - اما تا حدی می توان از ابتلا پیشگیری کرد. مهمترین کاری که می توانید انجام دهید این است که کودکان را بر علیه این بیماری واکسینه کنید. البته در ایران واکسن بر علیه مننژیت جزو برنامه واکسیناسیون کشوری نیست. اما در برخی کشورها واکسن هموفیلوس آنفولانزا تیپ ب با بیماری اچ ای وی در برنامه رایج واکسیناسیون وجود دارد و مننژیت کودکی را بطور چشمگیری کاهش داده است. این واکسن در ۲-۴-۶ ماهگی زده می شود و دوز آخر آن نیز پیش از ۱۲-۱۸ ماهگی زده می شود.

اگر فرزند مننژیت گرفته باشد چطور بفهمم چقدر بیماریش جدی و حاد است؟

از آنجا که علائم ویروسی و باکتریایی خیلی شبیه به هم هستند فقط یک پزشک می تواند در این مورد به شما جواب دهد. اگر پزشک شما مشکوک باشد که فرزندتان مبتلا به مننژیت است اقدام به کشیدن مایع نخاعی می کند در پزشکی به ال - بی معروف است برای کشیدن مایع نخاعی کودک را به حالت جنینی می خوابانند.

زانوها را خم و به داخل شکم می کشانند و اقدام به کشیدن مایع نخاعی از کمر می کنند. کودک بیمار و تحریک پذیر معمولاً دوست دارد در این وضعیت بخوابد یا دراز بگردد. خطر کشیدن مایع نخاعی خیلی کمتر از آن است که به نظر می رسد و در واقع فواید حاصل از این اقدام تشخیصی (در صورت ابتلا به مننژیت) قابل مقایسه با عوارض ناشی از مننژیت تشخیصی داده نشده و بدون درمان است.

آنالیز اولیه که در ۲-۱۰ ساعت اول صورت می گیرد یک اطلاعات اولیه در مورد بیماری به پزشک می دهد. آنالیز بعدی

مننژیت چیست؟

برده یا غشایی که روی بافت مغز و غلاف نخایی را می پوشاند و در حد فاصل بین استخوان جمجمه و مغز یا بین مهره ها و نخاع قرار می گیرد مننژ نام دارد و به التهاب این لایه پوشاننده مننژیت می گویند.

مننژیت اغلب توسط ویروسها یا باکتریها ایجاد می شود. اگر مننژیت بر اثری باکتری ایجاد شود مننژیت عفونی و اگر بواسطه ویروس یا سایر عوامل باشد مننژیت غیر عفونی نامیده می شود. مننژیت در بچه های ۲ تا ۳ ماهه را مننژیت نوزادی می نامند. مننژیت در نوزادان چه با عامل ویروس و یا باکتری خطرناک است. اما در بچه های بزرگتر مننژیت ویروسی خفیف تر است و معمولاً طی ۱۰ روز خود به خود بهبود پیدا می کند. مننژیت باکتریایی معمولاً شدیدتر است و می تواند مسئله جدی به حساب آید.

چقدر احتمال دارد فرزند تب دار من مننژیت داشته باشد؟ خیلی کم اما شما شک دارید که او مننژیت دارد جهت معاینه حتماً و سریعاً او را به نزد پزشک ببرید. سالانه تعداد زیادی از کودکان، نوجوانان و بالغین به مننژیت مبتلا می شوند که درصد کمی از آنها را کودکان کم سن تشکیل می دهند. اما به هر حال هر کس ممکن است در هر سنی مبتلا به مننژیت شود.

علائم مننژیت چیست؟

علائم این بیماری کمی همراه کننده است و ممکن است خیلی راحت متوجه علائم آن نشوید. زیرا علائم آن در تمام افراد یکسان نیست و در همه به یک صورت ظاهر نمی شود. اما خوشبختانه نشانه هایی دارد: تب، سفتی گردن، سردرد و

حساسیت به نور اگر فرزند شما مننژیت داشته باشد اغلب تحریک پذیر و بیقرار است و ممکن است از غذا خوردن امتناع ورزد - ممکن است اسهال و استفراغ داشته باشد - دستهای سرد باشد - دانه های قرمز پوستی در تمام بدنش دیده شود یا پوستش نقطه نقطه ای باشد که ممکن است بی رنگ یا آبی شود. ممکن است اختلال در تنفس داشته باشد و یا تشنج کند. کاری که می توانید برای تشخیص سریعتر بیماری بکنید این است که از فرزندتان بخواهید سرش را پایین بیاورد و چانه اش بچسباند (برساند). اگر او نتوانست این کار را انجام دهد یا با درد زیاد این کار را انجام داد به احتمال زیاد مننژیت دارد و بلافاصله باید به پزشک اطلاع دهید با او را به اورژانس ببرید. درمان سریع و به موقع بسیار حائز اهمیت است.

بهترین درمان چیست؟

درمان بر اساس عامل بوجود آورنده متفاوت خواهد بود. اگر ویروسی باشد معمولاً سیستم ایمنی کودک به قدری قوی است که بتواند بر علیه آن مبارزه کند و سبب بهبود می شود. اغلب آنتی بیوتیک لازم نیست. اگر چه پزشک معمولاً داروهایی برای تسکین تجویز می کند. می تواند اسباب راحتی و تسکین او را فراهم کنید. مانند اقداماتی که در مورد بیمار آنفولانزایی انجام می دهد - استراحت کافی - مصرف مایعات فراوان - استفاده از دارو برای کاهش درد و تب کمک کننده خواهد بود.

در بعضی موارد لازم است کودک چند روز در بیمارستان بستری شود تا علائم و حال عمومی او مرتباً چک شود.

مننژیت باکتریایی

داسستان این نوع مننژیت چیز دیگری است باید مهاجم و عوامل بیماری زا را از بدن کودک دور کرد. پزشک برای بیمار سرم گذاشته و داخل سرم آنتی بیوتیک قوی می ریزد. لازم است کودک در حالی که

سرم یا آنتی بیوتیک به او وصل است حدود ۲ هفته در بیمارستان بستری باشد. ممکن است پردردسر و دشوار باشد اما اگر درمان در ساعات اولیه انجام شود ۷۸۵ بیماراران شفا پیدا می کنند. به همین علت است که گفته می شود بسیار مهم است که در همان ساعات اولیه که احساس کردید کودکتان علائم دارد به پزشک او اطلاع بدهید.

کودکان چگونه به مننژیت مبتلا می شوند؟

توضیح ساده ای برای اینکه یک کودک به مننژیت مبتلا می شود در حالی که دیگری مبتلا نمی شود، نمی توان داد. باکتری عامل مننژیت در دهان و حلق اکثر کودکان و بزرگسالان سالم دیده می شود بدون اینکه مشکلی ایجاد کند. کودکان با نقص ایمنی، بیماری گلوبول داسی شکل و آسیبهای جدی به سر بیشتر از بقیه در معرض خطر ابتلا به این بیماری هستند. اگر چه هر کسی ممکن است به مننژیت مبتلا شود. خوشبختانه مننژیت از نظر واگیری مثل آنفولانزا نیست. اگر فرزند شما مننژیت دارد فقط گمانیکه با او ارتباط نزدیکی دارند باید مواظب باشند و این مسائل را رعایت کنند: از بوسیدن او پرهیز کنند - وسایل و اسباب غذا خوردن و آشامیدنی مشترک نداشته باشند - تمام افراد خانواده دستها را بخوبی شست و دهند. اگر فرزندتان مننژیت باکتریال دارد احتمالاً پزشک به خانواده پیشنهاد می کند یک دوره آنتی بیوتیک جهت پیشگیری از مننژیت استفاده کنند.